

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Iu. Potînga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gladcovschi Mihail,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gladcovschi
Mihail împotriva Procuraturii Generale cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal
refuzul de a anula actul de tulburare a proprietății, ridicarea interdicției și repararea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2018, Gladcovschi Mihail, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Procuraturii Generale cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal
refuzul de a anula actul de tulburare a proprietății din 24 octombrie 2003 a
procurorului, ridicarea interdicției și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că este proprietar al apartamentului ap. nr.
XXXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX.

A menționat că, în perioada 08 aprilie 2000 – 09 noiembrie 2016, ispășit
pedeapsa închisorii.

Reclamantul a învederat că de curând, a aflat că, prin ordonanța din 24
octombrie 2003, emisă de către anchetatorul penal din cadrul Procuraturii sec.
Râșcani mun. Chișinău A. Cardaniuc, asupra apartamentului său a fost aplicat
sechestrul, fiind înregistrat în registrul bunurilor imobile la 31 octombrie 2003.

A mai evidențiat că, nu a cunoscut care sunt temeiurile aplicării acestui
sechestrul, nu a cunoscut conținutul ordonanței menționate în registrul bunurilor
imobile ca document în baza căruia a fost aplicat sechestrul, anterior nefiindu-i
comunicat actul contestat.

Totodată, a notat că, la o simplă verificare a aflat că, de fapt nu există nici o
ordonanță a ofițerului de urmărire penală A. Cardaniuc, așa cum e indicat în
registrul bunurilor imobile, iar sechestrul a fost aplicat total ilegal în baza unei
scrisori a lui A. Cardaniuc din 24 octombrie 2003, care s-a prezentat ca procurorul
sec. Râșcani mun. Chișinău și care fără a indica un anumit temei juridic,
prevederile unui act normativ, a solicitat „suspendarea efectuării cărorva acțiuni
privind înstrăinarea ap. XXXXX de pe str. XXXXX”. În baza acestei
scrisori/demers organul cadastral a înregistrat interdicția de înstrăinare asupra
imobilului proprietatea privată a sa.

De asemenea, reclamantul a relatat că prin încheierea din 17 octombrie 2003 a Judecătorei sec. Rîșcani, mun. Chișinău, examinând prezentarea executorului judecătoresc Zamșa Valentina privind aprobarea procesului-verbal de vânzare a construcției, a dispus aprobarea procesului-verbal de vânzare a construcției, anularea tuturor interdicțiilor aplicate anterior asupra ap. nr. XXXXX în continuare ap XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX.

În rest ap. 3 cu toate condițiile tehnice conținute în restul bunului imobil s-au menținut fără modificări după Gladcovschi Mihail, conform procedurii executorii nr. 268/02.

Reclamantul a mai relevat că, fiind proprietar al locuinței menționate, consideră că această interdicție/sechestrul aplicat prin scrisoarea/demersul procurorului A. Cardaniuc îi încalcă dreptul de proprietate. Or, până în prezent nu a primit de la pârât o argumentare a temeiului juridic al aplicării acestei interdicții, iar la solicitarea sa de a anula acest act în baza căruia a fost notată interdicția, procurorul L. Crăciun i-a dat un răspuns formal, nefiind anulată interdicția.

A notat că, la 29 iunie 2018, prin cererea prealabilă, a solicitat Procuraturii Chișinău oficiul Rîșcani anularea scrisorii/demersului datat cu 24 octombrie 2003 semnat de procurorul sectorului Rîșcani A. Cardaniuc în baza căruia a fost aplicată interdicția prin care a solicitat suspendarea efectuării cărorva acțiuni privind înstrăinarea ap. XXXXX de pe str. XXXXX. La 08 august 2018 a primit răspunsul procurorului L. Crăciun, în care, deși, se indică asupra netemeinicii scrisorii contestate, nu o anulează. Or, s-a constatat că, lipsește o ordonanță în cadrul unei clauze penale privind aplicarea măsurilor asiguratorii asupra locuinței sale, iar în scrisoarea contestată nu se face trimitere la o anumită hotărâre de aplicarea a interdicției.

Astfel, consideră că procuratura urma să anuleze scrisoarea/interdicția emisă/aplicată de procurorul A. Cardaniuc la 24 octombrie 2003, ceea ce însemna admiterea cererii prelabile și dispariția litigiului.

În opinia lui Gladcovschi Mihail atât scrisoarea datată cu 24 octombrie 2003 semnată de procurorul sect. Rîșcani A. Cardaniuc în baza căreia a fost aplicată interdicția prin care a solicitat suspendarea efectuării cărorva acțiuni privind înstrăinarea ap. XXXXX de pe str. XXXXX, cât și refuzul anulării acestei scrisori, refuzul ridicării interdicției sunt ilegale și îi încalcă dreptul său de proprietate.

Ținând cont de faptul că, actele contestate nu sunt emise în cadrul unui proces penal, ele sunt calificate de reclamant ca niște acte administrative și pot fi contestate în conformitate cu prevederile legii contenciosului administrativ.

Totodată, a invocat Gladcovschi Mihail că, actele administrative contestate, scrisoarea prin care s-a aplicat interdicția, dar mai ales refuzul anulării scrisorii/ridicării interdicției i-au cauzat suferințe de ordin psihic, stres, frustrare, umilință, a pierdut timp pentru apărarea intereselor și drepturilor sale la organul cadastral, la organele de înregistrare a populației care făceau trimitere la faptul că, dreptul său de proprietate nu este înregistrat, că locuința este a Republicii Moldova, astfel, a fost lipsit de dreptul la compensarea a 40 % din plata pentru energia termică, deoarece interdicția nu a fost anulată, deși instanța de judecată a constatat dreptul său de proprietate.

A solicitat a anula ca ilegală scrisoarea datată cu 24 octombrie 2003 a procurorului sectorului Rîșcani A. Cardaniuc prin care a solicitat suspendarea efectuării cărorva acțiuni privind înstrăinarea ap. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, a recunoaște ca ilegal refuzul pârâtului de a anula scrisoarea din 24

octombrie 2003 a procurorului sectorului Rîșcani A. Cardaniuc și a ridica interdicția aplicată prin această scrisoare; a dispune anularea interdicției de înstrăinare aplicate asupra ap. XXXXX din str. XXXXX or. XXXXX prin scrisoarea din 24 octombrie 2003 a procurorului sectorului Rîșcani A. Cardaniuc; a dispune încasarea de la pârât în beneficiul său a despăgubirilor pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin actele contestate pe care le apreciază la suma de 5 000 de lei.

Ulterior a precizat și cuantumul prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea 16 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea, s-a anulat interdicția de înstrăinare aplicată asupra apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX, prin demersul procurorului sect. Rîșcani mun. Chișinău A. Cardaniuc din data de 24 octombrie 2003, s-a recunoscut ca ilegal refuzul pârâtului de a anula interdicția de înstrăinare aplicată asupra apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX prin demersul procurorului sect. Rîșcani mun. Chișinău A. Cardaniuc din data de 24 octombrie 2003. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 30 decembrie 2020, Gladcovschi Mihail, reprezentat de avocatul Sergiu Musteață, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea în care acțiunea a fost respinsă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Gladcovschi Mihail și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gladcovschi Mihail împotriva Procuraturii Generale cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a anula actul de tulburare a proprietății, ridicarea interdicției și repararea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 118 alin. (1)-(3), 373 Cod de procedură civilă, Colegiul a considerat că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La caz, din materialele cauzei, instanța a constatat că, apelantul-reclamant Gladcovschi Mihail nu este de acord cu hotărârea atacată, doar în partea respingerii acțiunii, și anume în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului moral. Prin urmare, în limitele judecării cererii de apel, instanța s-a expus doar asupra acestui capăt de cerere.

A mai reținut că, prin hotărârea din 16 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a anulat interdicția de înstrăinare aplicată asupra apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. Chișinău prin demersul procurorului sect. Rîșcani mun. Chișinău A. Cardaniuc din data de 24 octombrie 2003, și s-a recunoscut ca ilegal refuzul pârâtului de a anula interdicția de înstrăinare aplicată asupra apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX.

Colegiul analizând la caz situația de fapt, în raport cu normele de drept material pertinente, a reținut că instanța de fond just a dispus respingerea pretenției privind încasarea prejudiciului moral. Or, cele mai frecvent menționate modalități de exprimare a prejudiciului moral, după cum rezultă din jurisprudența Curții

Europene a Drepturilor Omului, sunt: durerea, suferința și răniurile fizice și psihice, sentimentul de anxietate, stres și neliniște, sentimentul de neputință, sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință, starea de frică și incertitudine de lungă durată, perturbarea vieții, diminuarea reputației și pierderea de oportunitate.

Totuși, cu titlu de principiu, a reținut că scopul legal al acordării unei reparații a daunei morale este de a remedia, în valori rezonabile, stresul și inconveniențele real suportate și probate de reclamant și nu de a fi o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

Colegiul a mai reținut că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că constatarea violării reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă suficientă, ca excepție (Burdov nr. 2 c. Rusiei, 2009) și doar în cazul abaterilor cu repercusiuni minore asupra reclamantului (ex. Hirst nr. 2 c. Regatului Unit, 2005), sau când recunoașterea violării aduce prin sine beneficii reclamantului (ex. Amihalachioaie c. Moldovei, 2004).

Într-un final, Colegiul a conchis despre netemeinicia în ansamblu a cererii de apel înaintate de Gladcovschi Mihail, deoarece, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul-reclamant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței. Or, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent, adoptând în acest sens o hotărâre judecătorească întemeiată și conformă Legii.

La 10 septembrie 2021, Gladcovschi Mihail, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 mai 2021 și a expediat-o participanților la proces la 09 august 2021 (f.d. 137), astfel, recursul declarat la 10 septembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 20 septembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 12 octombrie 2021, reprezentantul Procuraturii Generale, a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gladcovschi Mihail, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gladcovschi Mihail, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Gladcovschi Mihail, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gladcovschi Mihail, împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat